

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-97(3)/17/JS

Warszawa, 07 września 2017 r.

DECYZJA DIH-1/ 64 /2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy HEWEA 2 Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu od decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu z 19 lipca 2017 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.8361.39.2017), w przedmiocie zobowiązania ww. przedsiębiorcy do zapłaty równowartości kosztów przeprowadzonych badań próbki wyrobu deklarowanego jako ryba smażona (mintaj, jajko, mąka, sól, pieprz, czosnek, olej), w kwocie 791,89 zł (słownie: siedemset dziewięćdziesiąt jeden złotych 89/100), **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 7 - 8 marca 2017 r. przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu - zwanego dalej również „*Dolnośląskim WIIH*” – zgodnie z upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli nr 39/KBP-ŻG/2017, w sklepie Hewea, przy ul. Jackowskiego 57 we Wrocławiu, należącym do przedsiębiorcy HEWEA 2 Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu – zwanego dalej również „*stroną*” – pobrano do badań laboratoryjnych próbkę wyrobu deklarowanego jako ryba smażona (mintaj, jajko, mąka, sól, pieprz, czosnek, olej) w ilości 0,538 kg o wartości 20,79 zł z partii 0,988 kg o wartości 38,19 zł, wyprodukowanego przez Pizzeria Duo Anna Trelka, Psary, ul. Główna 41 we Wrocławiu, Zakład produkcyjny ul. Oleśnicka 8.

Powyższe udokumentowano w Protokole pobrania próbki nr 099726 z 7 marca 2017 r. Jednocześnie z tej samej partii, w ilości 0,450 kg pobrano i zabezpieczono próbkę kontrolną, którą pozostawiono w kontrolowanej placówce pod nadzorem prezesa zarządu. Próbkę i próbkę kontrolną zostały pobrane, w ilościach niezbędnych do przeprowadzenia badań i reprezentujących ww. partię produktu, zgodnie z dyspozycją art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), zwanej dalej „*ustawą o Inspekcji Handlowej*”.

Powyższe czynności udokumentowano w protokole kontroli z 8 marca 2017 r. (nr akt kontroli: KBP-ŻG.8361.39.2017).

Przeprowadzone w dniach 4 - 15 maja 2017 r. przez akredytowane Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z siedzibą w Olsztynie (akredytacja Polskiego Centrum Akredytacji nr AB 433), – zwane dalej „*Laboratorium w Olsztynie*” - badania laboratoryjne wykazały, że badana próbka należy do gatunku panga sum (*Pangasianodon hypophthalmus*) a zgodnie z deklaracją strony powinna należeć do gatunku mintaj (*Theragra chalcogramma*) – co udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 187/2017 z dnia 22 maja 2017 r.

Pismem z 31 maja 2017 r., Dolnośląski WIIH poinformował stronę o wynikach badań laboratoryjnych próbki wyrobu deklarowanego jako ryba smażona (mintaj, jajko, mąka, sól, pieprz, czosnek, olej) – zwanego dalej „*ryba smażona- mintaj*”- oraz o prawie do złożenia wniosku o zbadanie próbki kontrolnej. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Pismem z 20 czerwca 2017 r. Dolnośląski WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zobowiązania jej, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, do uiszczenia równowartości kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki ryby smażonej- mintaja. Stronę postępowania pouczone m. in. o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu, wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, wglądu w akta sprawy, jak również brania udziału w przeprowadzeniu dowodu w każdym stadium postępowania.

Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów przez organy Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 496), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie trybu pobierania i badania próbek produktów*”, dyrektor Laboratorium w Olsztynie w piśmie zatytułowanym „Koszt przeprowadzonych badań laboratoryjnych nr 66/2017” z 5 czerwca 2017 r. ustalił koszt przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki ww. produktu na łączną kwotę 791,89 zł, na którą złożyły się następujące pozycje: przygotowanie próbki do badań – 28,34 zł, ekstrakcja DNA – 136,08 zł, identyfikacja gatunku ryb – 514,13 zł, ocena wyników – 56,67 zł, sporządzenie sprawozdania z badań – 56,67 zł.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z 19 lipca 2017 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.8361.39.2017), wydaną na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, Dolnośląski WIIH zobowiązał przedsiębiorcę HEWEA 2 Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu do uiszczenia kwoty 791,89 zł (słownie: siedemset dziewięćdziesiąt jeden złotych 89/100), stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki ryby smażonej- mintaja.

Pismem z 27 lipca 2017 r. strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwanego dalej również „*Prezesem UOKiK*” – odwołanie od ww. decyzji wnosząc o uchylenie w całości tej decyzji i orzeczenie o braku ponoszenia przez stronę

kosztów badań laboratoryjnych. W odwołaniu strona nie kwestionowała wyników badań laboratoryjnych, natomiast starała się wykazać, że skoro badana próbka była niezgodna z deklaracją winę w tym zakresie ponosi wyłącznie pracownik dostawcy. Strona wyraziła także swoje niezrozumienie dla ponoszenia kary za błędy innego przedsiębiorcy. Zdaniem strony skoro nie mogła ona mieć żadnego wpływu na powstanie nieprawidłowości, to tym samym nie ponosi za nie odpowiedzialności. Uzasadniając swoje twierdzenie wskazała na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 18 grudnia 2014 r. sygnatura: VI SA/Wa 1867/14.

Pismem z 21 sierpnia 2017 r. Prezes UOKiK poinformował stronę, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.), wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Zgodnie z treścią art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że produkt nie spełnia wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w deklaracji, kontrolowany jest obowiązany do uiszczenia, na wskazany przez odpowiedni organ Inspekcji rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów albo wojewódzkiego inspektoratu, kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, którą następnie przekazuje się na rachunek dochodów budżetu państwa, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

Zgodnie z § 9 rozporządzenia w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów przez organy Inspekcji Handlowej, wysokość należności pieniężnej, o której mowa w art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, ustala dyrektor laboratorium kontrolno-analitycznego Inspekcji Handlowej (ust. 1), z uwzględnieniem: rodzaju badanego produktu, rodzaju materiałów lub urządzeń użytych w toku przeprowadzania badań, uzasadnionego kosztu pracy jednej osoby w jednym dniu lub godzinie pomnożonego przez liczbę osób i dni lub godzin oraz uzasadnionego kosztu pracy laboratorium (ust. 2).

W niniejszej sprawie, badania próbki pobranej przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego WIIH u przedsiębiorcy HEWEA 2 Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu,

wykazały że przedmiotowa próbka należy do gatunku panga sum (*Pangasianodon hypophthalmus*) a zgodnie z deklaracją strony powinna należeć do gatunku mintaj (*Theragra chalcogramma*). Analizy te zostały wykonane w akredytowanym Laboratorium w Olsztynie i udokumentowane w sprawozdaniu z badań nr 187/2017 z dnia 22 maja 2017 r. Strona nie wniosła o zbadanie próbki kontrolnej i nie kwestionowała też wyników badań zawartych w ww. sprawozdaniu z badań.

Z tytułu przeprowadzonych badań laboratoryjnych, Dolnośląski WIIH ustalił wysokość należności pieniężnej na kwotę 791,89 zł, na podstawie kosztorysu wystawionego przez Laboratorium w Olsztynie (pismo zatytułowane „Koszt przeprowadzonych badań laboratoryjnych nr 66/2017” z 5 czerwca 2017 r.).

Biorąc powyższe pod uwagę, decyzją wydaną na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, Dolnośląski WIIH zobowiązał kontrolowanego przedsiębiorcę, tj. HEWEA 2 Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu do uiszczenia powyższej kwoty, stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych zakwestionowanego produktu.

W odwołaniu strona nie kwestionowała wyników badań laboratoryjnych, natomiast starała się wykazać, że skoro badana próbka była niezgodna z deklaracją winę w tym zakresie ponosi wyłącznie pracownik dostawcy. Strona wyraziła także swoje niezrozumienie dla ponoszenia kary za błędy innego przedsiębiorcy. Zdaniem strony skoro nie mogła ona mieć żadnego wpływu na powstanie nieprawidłowości, to tym samym nie ponosi za nie odpowiedzialności. Uzasadniając swoje twierdzenie wskazała na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 18 grudnia 2014 r. sygnatura: VI SA/Wa 1867/14.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK podkreśla, że przepis art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, na którym oparta została przedmiotowa decyzja, ma charakter przepisu bezwzględnie obowiązującego, a ustawodawca nie przewidział żadnej możliwości odstąpienia od obciążenia podmiotu kontrolowanego kosztami badań produktu, w przypadku kiedy badania te ujawnią, że produkt nie spełnia wymagań określonych w przepisach (tutaj o jakości handlowej) lub w deklaracji. Znajduje to potwierdzenie w szeregu orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego m.in. w wyroku z dnia 4 lipca 2012 r. (sygn. akt II GSK 916/11) czy wyroku z dnia 23 października 2012 r. (sygn. akt II GSK 1492/11).

Prezes UOKiK wyjaśnia, że jak wynika z treści art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, obowiązek pokrycia kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych ciąży wyłącznie na kontrolowanym, tj. przedsiębiorcy, którego działalność jest kontrolowana (art. 2 pkt 8 ww. ustawy), a nie – jak mylnie stara się wykazać strona w odwołaniu - dostawcy. Należy bowiem zauważyć, że przepis ten nie stanowi podstawy prawnej do przypisania kontrolowanemu odpowiedzialności za to, że zbadany produkt był niezgodny z wymaganiami zadeklarowanymi, niemniej jednak nakłada na niego obowiązek pokrycia kosztów

przeprowadzonych badań laboratoryjnych w takim przypadku. Przepis ten nie wprowadza przy tym winy jako przesłanki obowiązku zwrotu kosztów badań.

Bez względu na to, że kwestia odpowiedzialności nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, należy wskazać, że odpowiedzialność za zgodność produktów z przepisami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej ponoszą wszyscy uczestnicy obrotu tymi produktami, w tym także strona, jako sprzedawca detaliczny, co wynika wprost z treści art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”, w świetle którego, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności i pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Nie ma przy tym znaczenia, na którym etapie stwierdzona niezgodność powstała (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10). Okoliczności, na które powołuje się strona w odwołaniu, że zakupiła produkt od dostawcy którego pracownik popełnił błąd przy pakowaniu i zapakował inną rybę niż zamówiona – wbrew przekonaniu strony – nie stanowi wystarczającego powodu do zwolnienia jej z obowiązków wynikających z art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002.

W kwestii wskazanego przez stronę wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 18 grudnia 2014 r. sygn.: VI SA/Wa 1867/14, Prezes UOKiK informuje, że został on uchylony wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 marca 2017r.(sygn. II GSK 1663/15). W ww. rozstrzygnięciu Naczelny Sąd Administracyjny wskazał m.in. że bez znaczenia ze względu na art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej pozostaje, że kontrolowany na tym etapie obrotu przedsiębiorca nie ma rzeczywistego wpływu na jakość, dostarczonego produktu. Sąd odwoławczy uznał, że obciążenie podmiotu kontrolowanego, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, kosztami przeprowadzonych badań produktów uznanych za niespełniające wymagań deklarowanych, było zgodne z prawem, przy czym podkreślenia wymaga, że wypełnienie przesłanek objętych jego hipotezą stwarza po stronie organu obowiązek wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów badań.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, koszty badań laboratoryjnych powinien ponieść kontrolowany przedsiębiorca, tj. HEWEA 2 Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu. Zatem, zobowiązanie strony do uiszczenia kwoty 791,89 zł, stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych, należy uznać za prawidłowe i zgodne z prawem.

O ewentualny zwrot kosztów poniesionych z tytułu badań laboratoryjnych zleconych przez Inspekcję Handlową strona może zwrócić się do dostawcy zakwestionowanej ryby, co jednak nie jest przedmiotem niniejszego postępowania administracyjnego.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

W myśl § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów, kwotę, o której mowa w sentencji decyzji należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja określająca wysokość należności pieniężnej stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
  - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
  - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje

zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

Podstawa prawna pouczenia:

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1369 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.).

z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

Otrzymują:

1. HEWEA 2 Sp. z o.o.
ul. Piramowicza 4
51-658 Wrocław
2. Dolnośląski Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej we Wrocławiu
3. a/a